

Landskap: Västerbotten : Upptecknat av: Axel Westman
 Härad: Lövångers t^g Adress: Lövånger
 Socken: Lövånger Berättat av: _____
 Uppteckningsår: _____ Född år _____ i _____

Uppteckningen rör _____

Åg^u om väcken 2.

Tid^u 4.

Teater som led av naran, sicut
nejolkade titel 4.

2065 LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Jag vill här återge en historia, vilken jag hört berättas
av en gammal gubbe. Gubben som bor i Kråkångers by av Lövångers
sooken och heter Zakarias Hammare är mycket road av att ontala sina

2065

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

fortida upplevelser. Han säger sig varit med och sett samt hört många spåken. En gång på 1840-talet for Hammare jemte sin granne A. Andersson till Nysätra kvarn för att mala korn. Kvarnen hvilken nu är nedbrunnen var belägen vid en å nedanför de branta Ålidbackarna.

Det må även nämnas, att landsvägen går fram över dessa backar och många som rest efter denna väg, hava där sett troll och vittre. Ännu intill nuvarande tid hava dessa Ålidbackar ansetts såsom tillhåll för troll och allt möjligt otyg.

Sent på kvällen framkommo de båda grannarna till kvarnen. De hjälptes nu åt och buro in kornstökarna i kvarnhuset, samt slogo sedan ungefär hälften av sitt korn på kvarnen. Därefter gingo de och öppnade dammluckorna då kvarnen omedelbart sattes i rörelse.

Nu sade Hammare till sin kamrat gå vi in i ladan på åbacken och lägga oss att sova. "Hur kan du förstå något sådant", sade kamraten, "om vi ej vakna vid midnatt får kvarnen gå tom, ty det korn vi nu slagit på torde väl vara malet på ett par timmar". "Sörj inte för det min gosse lille, vi bli nog väckta då det blir den tiden", sade Hammare. Hans kamrat tvekade att tro det men lät övertala sig och de gingo in i ladan och lade sig samt somnade.

Vid midnattstid blev ett väldigt brak och hela ladan darrade, som vid en jordbävning. Båda grannarna vaknade samtidigt vid det väldiga dunndret. "Nu är kornet som vi slagit på kvarnen malet" sade Hammare. De gingo så till kvarnhuset och just som de kommo in föllo sista kornen i kvarnögat. Nu hällde de på det korn de hade kvar och gingo så till vila igen. Om morgonen vid 4 tiden vaknade de samt stego upp och gingo in i kvarnhuset för att se till om kornet snart var malet färdigt. När de kommo in funno de att blott litet var kvar

9065

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

och inom en stund var allt klart. När de nu hade allt kornet mælet gingo de och stängde dammluckorna, men kvarnen fortsatte ändå att gå. Deras förvåning var stor, men de gingo ändå in i kvarnhuset och började fylla mjölet på säckar. Knappt hade de börjat detta arbete, då de gingo höra en skarp knall och kvarnen stannade plötsligt. Omedelbart här efter gingo de höra någon stämma en fiol under kvarn- golvet. Det stämde en god stund och gubbarna lyssnade, så började det dra med stråken på strängarna, som för att höra efter om fiolen var ständ. "Börja inte spela förr än vi fått klart och öst mjölet i våra säckar" sade Hammare. Det blev tyst med det samma och gubbarna fortsatte med sitt arbete. När nu allt var klappat och klart sade Hammare. "Nu kan du börja din musik om du vill". Strax dessa ord voro yttrade började musiken och de aldri härligaste tonot nådde deras öron. Den var så djuvlig och vaacker, att de tyckte kvarnhuset och allt vad de sågo omkring sig dansade.

De foro sedan hem och hava många gånger sedan den stund då detta hände berättat historien. Det är aldrig lönt att göra någon invändning mot historiens sanningsenlighet, ty att den är sann, det kan både Hammare och hans granne Andersson intyga.

Axel Westman,

Lövånger.

En gammal folktro.

Om man är stadd på en resa och den första person man träffar är en karl skall resan gå bra, är det däremot ett fruntimmer skall den

gå dilligt.

Om man hör en skogsskata skrika bebådar detta olycka och för att bria sig från den, måste man spotta tre gånger hastigt efter varandra.

Vid byggandet av ladugårdar och stall brukade man fordom vidtaga åtgärder för att skydda boskapen.

Så t. ex. har man i gamla ladugårdar funnit kvicksilver inborrat i dörrtröskeln. Denom denna åtgärd trodde man sig skydda kreaturen mot sjukdommar och onda andemakter.

Hände det att någon bland kreaturen led av maren, brukade man för att avvärja detta, antingen tjära ett kors på kreaturets rygg, eller också spika fast en gammal almanacka i taket ovanför det djur, som led av sjukdomen.

Hade någon kor som mjölkade litet, brukade man gå till en grannes ladugård och med handen stryka grannens kor. Det här som då lossnade av kreaturen tog man i näven och bar hem till sin egen ladugård. Man hade på så sätt stulit lyckan från sin grannes kreatur åt sina egna, vilka därigenom började mjölka mera, men däremot grannens mindre.

Axel Westman.

Å. Westman
Lövången.